
Elektrotehnički fakultet u Beogradu

Predmet: Programski prevodioci 1

Nastavnik: doc. dr Dragan Bojić

Ispitni rok: Januar 2011.

Datum: 13.01.2011.

Kandidat: _____

Broj Indeksa: _____ *E-mail:* _____

Ispit traje 3 sata. Nije dozvoljeno korišćenje literature.

Zadatak 1 _____/6

Zadatak 5 _____/7

Zadatak 2 _____/7

Zadatak 6 _____/7

Zadatak 3 _____/9

Zadatak 7 _____/10

Zadatak 4 _____/6

Zadatak 8 _____/8

Domaći zadatak: _____/40

Ocena: _____

Ukupno: _____/60

Napomena: Ukoliko u zadatku nešto nije dovoljno precizno definisano, student treba da uvede razumnu pretpostavku, da je uokviri (da bi se lakše prepoznala prilikom ocenjivanja) i da nastavi da izgrađuje preostali deo svog odgovora na temeljima uvedene pretpostavke. Na pitanja odgovarati **čitko i precizno**. Srećno!

---

1) (6 poena)

- a) Šta je to sistem tipova?
- b) Šta je provera tipa i kakve vrste provere postoje?
- c) Kada se jezik naziva strogo tipiziranim?

Odgovor:

1. a) Sistem tipova je skup pravila kako se dodeljuju tipovi različitim delovima programa (deklaracijama, izrazima, iskazima).

b) Proverom tipa implementira se određeni sistem tipova. Provera može biti:

- statička, ako je vrši kompajler, ili
- dinamička, ako se izvodi u vreme izvršavanja programa

c) Jezik se naziva strogo tipiziranim ako uspešna statička provera tipova garantuje da u izvršavanju programa neće doći do greške tipa.

2) (7 poena)

Posmatra se sledeća situacija (radi se o poslednjoj naredbi u bazičnom bloku):

Međukod	Život i sledeće korišć.	Deskriptori registara	Adresni deskriptori
a = t - u	a(ž,-) t(m,-) u(m,-)	EAX:t EBX:u	a:mem t:EAX u:(mem, EBX)

- a) Objasniti po koracima primenu jednostavnog algoritma generisanja koda za dati primer.
- b) Prikazati generisani mašinski kod i sadržaj svih deskriptora posle toga.

Rešenje:

Korak 1. Poziva se getreg(t), koji vraća EAX i uklanja EAX iz deskriptora za t.

Korak 2. Generiše se SUB EAX, EBX

Korak 3. Ažuriraju se deskriptori: EAX:a EBX:u a:EAX t:- u:(mem, EBX)

Korak 4. Pošto je kraj bloka, a je živo i nalazi se u registru, generiše se MOV a', EAX

3) (9 poena)

Validna email adresa se sastoji od sledećih delova (navode se prema redosledu formiranja adrese):

- korisničko ime (niz alfanumeričkih karaktera),
- znak ”@”,
- naziv domena (niz alfanumeričkih karaktera) nakon kojeg sledi ili “.com” ili “.org”. Mogu da postoje i poddomeni, čiji se nazivi odvajaju tačkom. Npr. neke validne adrese su: johnsmith@domain.com, johnsmith@domain1.domain2.org

- a) Napisati regularni izraz kojim se opisuju validne mejl adrese.
- b) Primenom Tompsonovog algoritma, na osnovu regularnog izraza konstruisati NKA.
- c) Prevesti NKA u minimizovani DKA. DKA prikazati u vidu grafa stanja i prelaza.

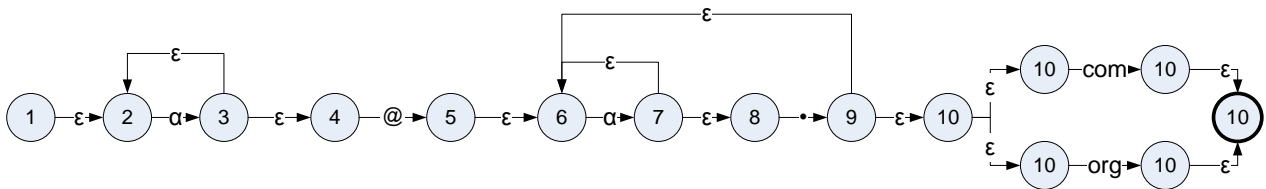
Rešenje:

Regularni izraz:

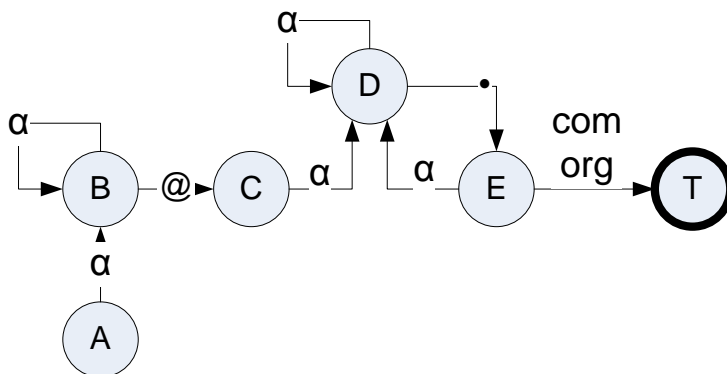
alphanumeric = [a-zA-Z0-9]

alphanumeric+@(alphanumeric+\.)+(org | com)

NKA:

DKA:

(6 poena)

Data je sledeća gramatika:

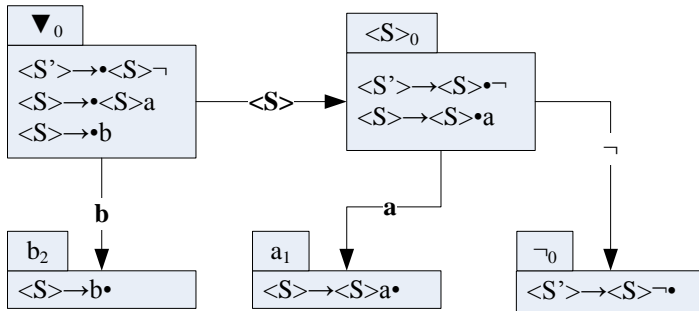
1. $\langle S \rangle \rightarrow \langle S \rangle a$
2. $\langle S \rangle \rightarrow b$

- a) Da li je data gramatika LR(0)?
- b) Konstruisati SLR(1) parser koji parsira sve sekvence opisane datom gramatikom.

Rešenje:

Karakteristični LR(0) automat. Data gramatika jeste LR(0).

Follow($\langle S \rangle$) = {a, $\neg$ }

Potisna tabela SLR(1) automata.					Kontrolna tabela SLR(1) automata.				
	$\langle S \rangle$	a	b	$\neg$		a	b	$\neg$	ACCEPT
∇_0	$\langle S \rangle_0$		b_2		∇_0		SHIFT		
$\langle S \rangle_0$		a_1		$\neg_0$	$\langle S \rangle_0$	SHIFT		SHIFT	
$\neg_0$					$\neg_0$				
a_1					a_1	R(1)		R(1)	
b_2					b_2	R(2)		R(2)	

4) (7 poena)

Sledeću gramatiku, koja opisuje binarne razlomke, dopuniti atributima i akcijama tako da se omogući računanje decimalne vrednosti ulazne sekvence. Npr. decimalna vrednost binarnog razlomka $0.c_1 c_2 \dots c_n$ racuna se po formuli $(c_1 2^{-1} + c_2 2^{-2} + \dots + c_n 2^{-n})$. Koristiti isključivo sintetizovane atribute.

1. $\langle F \rangle \rightarrow 0.\langle D \rangle$
2. $\langle D \rangle \rightarrow 0\langle D \rangle$
3. $\langle D \rangle \rightarrow 1\langle D \rangle$
4. $\langle D \rangle \rightarrow 0$
5. $\langle D \rangle \rightarrow 1$

Rešenje:

1. $\langle F \rangle_{\text{value}} \rightarrow 0.\langle D \rangle_{\text{val}} \{ \text{value}=\text{val}; \}$
2. $\langle D \rangle_{\text{val}} \rightarrow 0\langle D \rangle_v \{ \text{val}=\text{v}/2; \}$
3. $\langle D \rangle_{\text{val}} \rightarrow 1\langle D \rangle_v \{ \text{val}=(1+\text{v})/2; \}$
4. $\langle D \rangle_{\text{val}} \rightarrow 0 \{ \text{val}=0; \}$
5. $\langle D \rangle_{\text{val}} \rightarrow 1 \{ \text{val}=1/2; \}$

5) (7 poena)

Konstruisati parser po principu rekurzivnog spusta za datu gramatiku. Parser treba da radi ispravno za sve moguće sekvence. Ukoliko je potrebno za izradu zadatka, dozvoljeno je sprovoditi i neophodne transformacije nad polaznom gramatikom, pod uslovom da se ne naruši ekvivalencija gramatika u smislu sekvenci koje opisuju!

1. $\langle F \rangle \rightarrow 0.\langle D \rangle$
2. $\langle D \rangle \rightarrow 0$
3. $\langle D \rangle \rightarrow 1$
4. $\langle D \rangle \rightarrow 0\langle D \rangle$
5. $\langle D \rangle \rightarrow 1\langle D \rangle$

Rešenje:

Transformisana gramatika (sprovedena leva faktorizacija):

1. $\langle F \rangle \rightarrow 0.\langle D \rangle$
2. $\langle D \rangle \rightarrow 0\langle Z \rangle$
3. $\langle D \rangle \rightarrow 1\langle Z \rangle$
4. $\langle Z \rangle \rightarrow \langle D \rangle$
5. $\langle Z \rangle \rightarrow \epsilon$

```

Main {
    In=nextToken();
    F();
    If (in == -|) ACCEPT;
    Else REJECT;
}

Proc F {
    Case in of
    '0':
        in=nextToken();
        if (in != '.') REJECT;
        in=nextToken();
        D();
    default: REJECT;
}

Proc D {
    Case in of
    '0', '1':
        In=nextToken();
        Z();
    default: REJECT;
}

Proc Z {
    Case in of
    '0', '1': D();
    '-|': return;
}

```

6) (10 poena)

Dat je sledeci mikrojava program.
Izgenerisati kompletan bajtkod za funkciju calcScore.

Rešenje:

L1:	<pre> enter 2,4 const_0 const_0 store_2 //styleScore=0 store_3 //cnt=0 const_m1 load_0 //styleMarks load_3 //cnt aload //styleMarks[cnt] jeq L2 //styleMarks[cnt]!=-1 load_0 //styleMarks load_3 //cnt aload //styleMarks[cnt] load_2 //styleScore add store_2 //styleScore:= ... load_3 //cnt const_1 //1 add //cnt+1 store_3 //cnt:=... </pre>	
L2:	<pre> jmp L1 load_1 //j load_2 //styleScore load_1 //j getfield_0 //j.distance add //j.distance+styleScore putfield_1 //j.distance:=... exit return </pre>	

```

class Jan2011
    final int windFactor = 1.2;
    int[] styleMarks;
    class SkiJump { int distance, score; }
{
    void calcScore(int[] styleMarks, SkiJump j)
        int styleScore, cnt;
    {
        cnt = styleScore = 0;
        while(styleMarks[cnt] != -1) {
            styleScore += styleMarks[cnt];
            cnt++;
        }
        j.score = styleScore + j.distance;
    }
    void collectMarks(int[] marks) /*T1*/ {...}
    void main()
        SkiJump j;
    {
        styleMarks = new int[6];
        collectMarks();
        j=new SkiJump;
        j.distance = 100;
        calcScore(styleMarks, j);
    }
}

```

7) (8 poena)

Nacrtati izgleda tabele simbola u trenutku parsiranja označenim sa `/*T1*/` u izvornom kodu Mikrojava programa iz zadatka 7. Dovoljno je prikazati samo deo *universe* opsega važenja imena.

Rešenje:

Za crtanje tabele simbola, videti zadatke iz materijala za vežbe.